

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชน ในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึง โดยการสัมภาษณ์ ระหว่างเดือนสิงหาคม-เดือน กันยายน 2555 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 7 คน ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึง และข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึง

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ชื่อ-สกุล	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	หมายเหตุ
นายทักษิณะ จิงจรัสทรัพย์	18	มัธยมศึกษาปีที่ 6	นักเรียน	
นายจิรายุส คงวัน	15	มัธยมศึกษาปีที่ 4	นักเรียน	
นางสาวกนกวรรณ กังวลกิจ	16	มัธยมศึกษาปีที่ 4	นักเรียน	
นายอะนะติ สุขสำราญ	22	-	-	อุปสมบท
เด็กหญิงณัฐพร มุ่งดำเนินกิจ	12	มัธยมศึกษาปีที่ 1	นักเรียน	
นายชกร เพ็ญประดิษฐ์	18	มหาวิทยาลัย ปี 1	นักศึกษา	
นางสาวณัฐสิมา ศิริโรจน์	17	มัธยมศึกษาปีที่ 6	นักเรียน	
นางบุษรินทร์ อิศระพล	37	ปริญญาโท	รับราชการ	

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วยสภาเด็กและเยาวชนระดับตำบลเทศบาลเมืองบ้านบึง จำนวน 7 คน แบ่งเป็นเพศชาย 4 คน เพศหญิง 3 คน ซึ่งส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีอายุระหว่าง 12-25 ปี ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามประกาศเทศบาลเมือง

บ้านบึง เรื่องการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนระดับตำบลเทศบาลเมืองบ้านบึง ลงวันที่ 24 มีนาคม 2554 โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี (ตามข้อ 15 แห่งระเบียบเทศบาลเมืองบ้านบึง ว่าด้วยข้อบังคับสภาเด็กและเยาวชนในระดับตำบล พ.ศ. 2554) และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านสภาเด็กและเยาวชนของเทศบาลเมืองบ้านบึง จำนวน 1 คน

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึง และข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึง

1. การมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึง โดยมีประเด็นการวิจัย ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจเลือกกิจกรรม/ โครงการ เพื่อบรรจุในแผนพัฒนาเทศบาลระยะ 3 ปี ของเทศบาลเมืองบ้านบึง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจเลือกกิจกรรม/ โครงการ ของเทศบาลเมืองบ้านบึง โดยคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนในระดับตำบลเทศบาลเมืองบ้านบึง ได้เข้าร่วมประชุมก่อนที่จะจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลในเดือนมิถุนายน (ประชุมสภาเด็กและเยาวชนในเดือนพฤษภาคม) มากกว่าครึ่งของคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชน โดยมีเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเป็นผู้แนะนำให้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อคณะกรรมการของสภาเด็กและเยาวชนในระดับตำบลเทศบาลเมืองบ้านบึงได้รับรู้และเข้าใจในนโยบายของผู้บริหารว่าจะไปในทิศทางใด และการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลได้อย่างไร รวมถึงงบประมาณที่จะได้รับเพียงส่วนหนึ่งที่นำมาส่งเสริมและพัฒนาสภาเด็กและเยาวชน เพื่อประกอบการพิจารณาและหาวิธีว่าจะนำกิจกรรม/ โครงการใดมาบรรจุในแผนพัฒนาเทศบาล ระยะ 3 ปี และกิจกรรม/ โครงการ นั้นได้ดำเนินการจริง รวมทั้ง เด็กและเยาวชนได้มีส่วนร่วมและได้ประโยชน์อย่างแท้จริง ดังที่ ฌัฐพร มุ่งดำเนินกิจ (สัมภาษณ์, 19 สิงหาคม 2555) กล่าวว่า “ก็ได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งดิฉันได้เลือกโครงการที่มีประโยชน์ และเกี่ยวข้องกับข้าพเจ้าในการเรียน เพื่อเสริมสร้างความรู้ นอกจากที่ได้รับจากโรงเรียน เช่น โครงการด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ” และในขณะที่ ฌัฐสิมา ศิริโรจน์ (สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2555) กล่าวว่า “ได้มีส่วนร่วมต่าง ๆ มากมาย และได้นำเสนอโครงการพัฒนาความคิด และมุมมองใหม่ ๆ ในด้านของการศึกษาของโรงเรียนในเขตเทศบาลบ้านบึง อยากให้เยาวชนรุ่นใหม่มองการศึกษาในปัจจุบันไปในทางที่ดีขึ้น” โครงการต่าง ๆ ได้แก่ โครงการอบรมให้ความรู้ต่าง ๆ ด้านดนตรี และกีฬา งานประเพณีท้องถิ่น กิจกรรมที่ทำประโยชน์ให้กับสังคม การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น

“มีการดำเนินการจัดประชุมเพื่อวางแผนและตัดสินใจเลือกกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ โดยมีกรให้สมาชิกในที่ประชุมได้มีการเสนอความคิดเห็น เพื่อเป็นแนวทางขั้นตอนให้สามารถได้กิจกรรมหรือโครงการที่ก่อประโยชน์สูงสุด” (ทักษิณะ จิงจรัสทรัพย์, สัมภาษณ์, 26 กันยายน 2555)

“ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมวางแผนและประชุมเลือกกิจกรรม/ โครงการต่าง ๆ ที่เห็นว่า มีประโยชน์สำหรับทุกคนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นด้านการส่งเสริมให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ เช่น โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โครงการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ โครงการอบรมให้ความรู้และปรับทัศนคติด้านเพศศึกษา โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ด้านการส่งเสริมความสามารถพิเศษ เช่น การสอนขับร้องเพลง การสอนดนตรีไทย ดนตรีสากล และกีฬา โครงการแข่งขันประกวดดนตรี ด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น เช่น ประเพณีไหว้พระจันทร์ ประเพณีวิ่งควาย ด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น โครงการจิตสาธารณะอาสาดูแลสิ่งแวดล้อมเมืองบ้านบึง ด้านความสัมพันธ์และความสามัคคีในครอบครัว เช่น โครงการค่ายพัฒนาทักษะชีวิต” (จิรายุส คงวัน, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2555)

“ในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล กองสวัสดิการฯ ได้มีการประชุมสภาเด็กและเยาวชน เพื่อสอบถามหรือให้เสนอข้อคิดเห็นว่าจะบรรจุโครงการหรือกิจกรรมใด เข้าไว้ในแผนฯ เพื่อจะได้ตั้งงบประมาณให้” (กรวรรณ กังวลกิจ, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2555)

“มีการรับสมัครบุคคลที่สนใจเข้าร่วมสภาเด็กและเยาวชนและช่วยกันวางแผนโครงการหรือกิจกรรมในการทำประโยชน์เพื่อสังคม กิจกรรมเสริมความรู้ ทักษะศึกษา, รมรงค์ต่อต้านยาเสพติด” (อนนะดิ สุขสำราญ, สัมภาษณ์, 26 กันยายน 2555)

“ก็ได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งฉันได้เลือกโครงการที่มีประโยชน์และเกี่ยวข้องกับข้าพเจ้าในการเรียน เพื่อเสริมสร้างความรู้ นอกจากที่ได้รับจากโรงเรียน เช่น โครงการด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ” (ณัฐพร มุ่งดำเนินกิจ, สัมภาษณ์, 19 สิงหาคม 2555)

“ในการวางแผนงานการประชุมแต่ละครั้ง ตัวกระผมเองได้มีส่วนร่วมในการเสนอกิจกรรมบางส่วน เพื่อในที่ประชุมคัดเลือกกิจกรรมที่จะจัดตามความเหมาะสม ซึ่งในแต่ละปีแผนพัฒนาจึงจะเปลี่ยนแปลงไป” (ยศกร เพื่อกประดิษฐ์, สัมภาษณ์, 29 กันยายน 2555)

“ได้มีส่วนร่วมต่าง ๆ มากมาย และได้นำเสนอโครงการพัฒนาความคิด และมุมมองใหม่ ๆ ในด้านของการศึกษาของโรงเรียนในเขตเทศบาลบ้านบึง อยากให้เยาวชนรุ่นใหม่มองการศึกษาในปัจจุบันไปในทางที่ดีขึ้น” (ณัฐสิมา ศิริโรจน์, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2555)

“เชิญประชุมเพื่อร่วมกันเสนอโครงการรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะต่าง ๆ และขอมติที่ประชุมว่าต้องการบรรจุโครงการใดที่เป็นประโยชน์ตรงกับความต้องการและเป็นประโยชน์มากที่สุด โดยยึดเสียงข้างมากเป็นสำคัญ” (บุษรินทร์ อิศระพล, สัมภาษณ์, 28 กันยายน 2555)

ประเด็นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม/ โครงการ ของเทศบาลเมืองบ้านบึง ผลการวิจัยพบว่า ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม/ โครงการของเทศบาลเมืองบ้านบึงที่ได้ดำเนินการจัดทำขึ้น โดยโครงการจะเป็นไปตามที่ได้วางแผนร่วมกันไว้ ส่วนใหญ่จะเป็นโครงการเกี่ยวกับวิชาการ การอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี โครงการต่อต้านเสพติด ดังที่ จิรายุส คงวัน (สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2555) กล่าวว่า “ร่วมกิจกรรมในทุกโครงการ และพยายามดำเนินโครงการด้วยความตั้งใจ และมีการชักชวนเพื่อน ๆ หรือคนในชุมชนมาเข้าร่วมในโครงการด้วย” และณัฐพร มุ่งดำเนินกิจ (สัมภาษณ์, 19 สิงหาคม 2555) กล่าวว่า “ข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของทางเทศบาล เช่น ไปเข้าค่ายการต่อต้านยาเสพติดที่จังหวัดระยอง ทำให้ข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเครือข่ายเด็ก” การดำเนินการจัดกิจกรรมให้แก่เด็กและเยาวชนจะเป็นกิจกรรม/โครงการที่เทศบาลดำเนินการเอง ในขณะที่ผู้รับผิดชอบได้ให้ข้อสังเกตว่า มีการเสนอโครงการต่อเทศบาลเพื่อขอความเห็นชอบและขออนุมัติงบประมาณ ก่อนที่จะดำเนินการจัดกิจกรรม/โครงการนั้น ๆ

“โครงการของทางเทศบาลเมืองบ้านบึงในแต่ละโครงการเป็นโครงการที่เน้นให้สมาชิก รวมถึงชาวบ้านบึงทุกคนมีส่วนร่วม สำหรับการมีส่วนร่วม และข้าพเจ้าในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของสภาเด็กและเยาวชน นับได้ว่าในแต่ละครั้งที่เข้าร่วมแต่ละกิจกรรมจะได้เห็นรูปแบบและประสบการณ์ที่หลากหลาย นอกจากนี้ทางเทศบาลยังได้มีกิจกรรมองค์กรอื่น ๆ อาทิ โรงเรียนในเขตตำบลบ้านบึงสำหรับกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ นี้ทางข้าพเจ้าเองก็ให้ความสนใจ ความร่วมมือและการสนับสนุนอย่างเต็มที่” (ทักษิณะ จิงจรัสทรัพย์, สัมภาษณ์, 26 กันยายน 2555)

“ข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม/ โครงการ ทุกครั้ง และพยายามดำเนินโครงการด้วยความตั้งใจ เนื่องจากข้าพเจ้าเป็นสภาเด็กและเยาวชน ซึ่งจะมีการประชุมทุก 2 เดือน ทำให้มีส่วนร่วมรับรู้ในการทำงานของเทศบาล และมีส่วนในการชักชวนเพื่อน ๆ และคนในชุมชน มาร่วมกิจกรรม/โครงการที่เทศบาลจัดทำไม่ว่าจะเป็นการเข้ารับการอบรม หรือ ค่ายเยาวชน หรืองานประเพณีต่าง ๆ หรือ กิจกรรมการทำความสะอาด ปลูกต้นไม้ ในงานสำคัญ เช่น วันแม่แห่งชาติ วันพ่อแห่งชาติ” (จิรายุส คงวัน, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2555)

“ในการจัดโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลเมืองบ้านบึง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการ เป็นประจำ เนื่องจากข้าพเจ้ามีความสนใจในการทำกิจกรรม และเป็นกรรมการในสภาเด็กและเยาวชนในระดับตำบล เทศบาลเมืองบ้านบึง และโรงเรียนที่

ข้าพเจ้าศึกษาอยู่ในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง ดังนั้นการจัดกิจกรรม หรืองานประเพณีต่าง ๆ หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง จะต้องมีส่วนร่วมในการจัดอยู่แล้ว ข้าพเจ้าจึงมีส่วนร่วมด้วย เช่น การเดิน รณรงค์ป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด งานประเพณีไหว้พระจันทร์ งานประเพณีวิ่งควาย ฯลฯ และมีส่วนร่วมในการชักชวนเด็กและเยาวชนมาเป็นเครือข่ายหรือสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนเพิ่มขึ้น” (กรวรรณ กังวลกิจ, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2555)

“ได้มีส่วนร่วมในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด แห่ประเพณีสงกรานต์ ประชุมเพื่อหารือ แนวทางในการหาความรู้ให้แก่เยาวชนและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม เช่นการทำความสะอาดวัด” (อะนะติ สุขสำราญ, สัมภาษณ์, 26 กันยายน 2555)

“ได้มีการในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของทางเทศบาลเมืองบ้านบึง ข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของทางเทศบาล เช่น ไปเข้าค่ายการต่อต้านยาเสพติดที่จังหวัดระยอง ทำให้ข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเครือข่ายเด็ก ได้รับความรู้ ความสนุก ความสามัคคี การอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีการแสดงออก ทำให้โครงการดังกล่าวมีการสำเร็จลุล่วงเนื่องจากทุกคนสนใจ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมครั้งนี้ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ยังเข้าร่วมโครงการอื่น ๆ อีกหลายโครงการ ส่วนใหญ่จะนำวิทยากรมาถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์” (ณัฐพร มุ่งดำเนินกิจ, สัมภาษณ์, 19 สิงหาคม 2555)

“ได้เชิญชวนรุ่นน้องที่เล็งเห็นถึงความสามารถทั้งกิจกรรม และความคิด เป็นการบอกเล่า สู่กันฟัง น้อง ๆ โดยทั่วไปก็สนใจ” (ยศกร เพื่อกประดิษฐ์, สัมภาษณ์, 29 กันยายน 2555)

“ในด้านการมีส่วนร่วม ข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วมทั้งในการตัดสินใจเลือกโครงการ รวมทั้ง การวางแผนปฏิบัติงานต่าง ๆ” (ณัฐสิมา ศิริโรจน์, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2555)

“1. จัดประชุมเพื่อร่วมกันวางแผนการดำเนินโครงการ 2. เสนอโครงการต่อเทศบาลเพื่อ ขอความเห็นชอบและขออนุมัติงบประมาณ 3. ดำเนินโครงการร่วมกันโดยประสานกลุ่มหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4. ประเมินผลการดำเนินโครงการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานร่วมกันและ พัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น” (บุษรินทร์ อีสสระพล, สัมภาษณ์, 28 กันยายน 2555)

ประเด็นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากกิจกรรม/ โครงการของเทศบาล เมืองบ้านบึง ผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากกิจกรรม/ โครงการ ที่เข้าร่วมสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งได้รับประโยชน์ ทั้งจากความคิด การทำงาน และการวางแผน ร่วมกับบุคคลอื่น หรือหน่วยงาน ซึ่งเป็นประโยชน์มาก รวมถึง สวัสดิการในแต่ละ ครั้งที่จัดขึ้น ดังที่ ทักษิณะ จิงจรัสทรัพย์ (สัมภาษณ์, 26 กันยายน 2555) กล่าวว่า “การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากกิจกรรมต่าง ๆ นับว่าได้รับอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ถือว่ามีประโยชน์เป็น

ประสบการณ์ในการได้เรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ได้อย่างดียิ่ง” และกรวรรณ กังวลกิจ (สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2555) กล่าวว่า “จากการเข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการต่าง ๆ ของเทศบาล จำนวนหลายครั้งปรากฏว่าส่วนใหญ่จะเป็นการอบรม มีวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญในด้านนั้น ๆ มาบรรยาย ถ่ายทอดให้ความรู้และประสบการณ์” รวมทั้งการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น

“การมีส่วนร่วมในการเข้ารับผลประโยชน์จากกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล นับว่าได้รับอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ซึ่งการได้รับประโยชน์จากกิจกรรมในแต่ละครั้งสำหรับข้าพเจ้านับว่าเป็นสิ่งดีมีประโยชน์เป็นประสบการณ์ในการได้เรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ได้อย่างดียิ่ง โดยในการได้รับประโยชน์จากกิจกรรมของทางเทศบาลทุกครั้ง ข้าพเจ้าจะมีการถ่ายภาพและจดบันทึกเหตุการณ์ทุกสิ่งเสมอ เพื่อให้การเข้าร่วมกิจกรรมส่งผลอย่างมีประสิทธิภาพต่อตัวเอง” (ทักษิณะ จิงจรัสทรัพย์, สัมภาษณ์, 26 กันยายน 2555)

“จากการเข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการต่าง ๆ ของเทศบาลที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้น ส่วนใหญ่ประชาชนในเขตเทศบาลจะมีส่วนร่วมในกิจกรรม/ โครงการนั้น ๆ เช่น งานประเพณีไหว้พระจันทร์ งานประเพณีวิ่งควาย ซึ่งจะมีขบวนแห่ที่สวยงาม และเป็นประเพณีท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา ทำให้เป็นเอกลักษณ์ของชาวบ้านบึง อีกทั้งการเข้าร่วมการอบรมโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น” (จิรายุส คงวัน, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2555)

“จากการที่ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการต่าง ๆ ของเทศบาล จำนวนหลายครั้ง ปรากฏว่าส่วนใหญ่จะเป็นการอบรมมีวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญในด้านนั้น ๆ มาบรรยาย ถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์สามารถดำเนินชีวิตในปัจจุบันได้อย่างไม่ประมาท และโครงการค่ายพัฒนาทักษะชีวิต เทศบาลฯ ได้พาไปทำกิจกรรมนอกสถานที่ มีการจัดทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ทำให้เรามีประสบการณ์ตรง สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและรู้จักคิดแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ได้เพื่อนใหม่ ได้มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น อีกทั้งได้รับเอกสาร หนังสือ หรืออุปกรณ์เครื่องเขียน หรือสิ่งของเครื่องใช้เล็กน้อยมาเป็นของที่ระลึก ซึ่งเทศบาลจัดมาให้” (กรวรรณ กังวลกิจ, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2555)

“ได้รับความสนุกสนาน ความสามัคคี การรู้จักให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ด้วย” (อะนะติ สุขสำราญ, สัมภาษณ์, 26 กันยายน 2555)

“ได้มีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากกิจกรรม ได้ความรู้จากการทำกิจกรรม และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และในการจัดกิจกรรมยังมีอุปกรณ์การเขียน ปากกา

ดินสอ แพน หรือเอกสารทางวิชาการและของขวัญของรางวัล มีการเลี้ยงอาหารกลางวันด้วย” (ณัฐพร มุ่งดำเนินกิจ, สัมภาษณ์, 19 สิงหาคม 2555)

“ในการมีส่วนร่วมทั้งประชุม กิจกรรม โครงการ ได้รับประโยชน์มากมายทั้งความคิด การทำงาน และการวางแผน ร่วมกับกลุ่มบุคคลหรือหน่วยงานอื่นซึ่งเป็นประโยชน์มาก รวมถึงสวัสดิการในแต่ละครั้งที่จัดขึ้น” (ยศกร เพื่อกประดิษฐ์, สัมภาษณ์, 29 กันยายน 2555)

“ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ ข้าพเจ้าได้รับประโยชน์จากกิจกรรมและโครงการของเทศบาลเมืองบ้านบึงเป็นอย่างมาก ทั้งในเรื่อง ทักษะ การคิดวิเคราะห์ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งได้มาจากการเข้าค่าย” (ณัฐสิมา ศิริโรจน์, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2555)

“1. เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการพัฒนาที่ต้องกับความต้องการ
2. เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสฝึกฝนคุณลักษณะ ภาวะการเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม ทำประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวม 3. เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้วิถีประชาธิปไตยที่ถูกต้อง มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาการทำงานฟังเสียงข้างมากบนพื้นฐานของความมีเหตุผล 4. สามารถนำความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินโครงการมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน” (บุษรินทร์ อิศระพล, สัมภาษณ์, 28 กันยายน 2555)

ประเด็นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ในการดำเนินกิจกรรม/โครงการของเทศบาลเมืองบ้านบึง ผลการวิจัยพบว่า ได้มีการติดตามและประเมินผลในการดำเนินกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยมีแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นทั้งจากการประเมินผล ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี และมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม/โครงการ ทุกครั้ง ดังที่ จิรายุส คงวัน กล่าวไว้ว่า “ทุกครั้งที่ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมโครงการหลังจากเสร็จสิ้นแล้วจะมีแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อนำมาประเมินผล จากการรวบรวมและสรุปผลทำให้ทราบว่าส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับดี หรือประสบผลสำเร็จมากกว่า 80%” และทุกครั้งที่เข้าร่วมโครงการ มีการประเมินผลทำให้ใกล้ชิดเจ้าหน้าที่ของกองสวัสดิการสังคม ซึ่งมีการประชุมสภาเด็กและเยาวชน ประจำทุก 2 เดือน ดังที่ กรวรรณ กังวลกิจ (สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2555) กล่าวว่า “ทุกครั้งที่เข้าร่วมโครงการ จะมีแบบสอบถามความคิดเห็นและประเมินผลของโครงการ และมีการจัดประชุมสภาเด็กและเยาวชนประจำทุก 2 เดือน ทำให้ทราบแนวทางการดำเนินกิจกรรม” พร้อมทั้งหาจุดบกพร่องสำหรับการแก้ไขต่อไป

“ในแต่ละโครงการของทางเทศบาลเมื่อมีการดำเนินงานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็จะมีกระบวนการในส่วนของการติดตามผลและประเมินผลที่ได้ ส่งผลให้เกิดการประชุมเพื่อแสดงทัศนคติต่อผลของการดำเนินกิจกรรม พร้อมทั้งหาจุดข้อบกพร่องเพื่อสามารถปรับปรุงโครงการต่อไปในอนาคต โดยการดำเนินการติดตามผลนั้น จะมีการใช้แบบสอบถามรวมทั้งคำสัมภาษณ์จากผู้เข้าร่วมกิจกรรมในทุก ๆ ฝ่าย ซึ่งเมื่อมีการรวบรวมจากสมาชิกของสภาเด็ก ๆ ก็จะนำมาทำการ

ประเมินผล โดยอาจใช้วิธีในการเก็บข้อมูลที่แตกต่างกันในแต่ละกิจกรรม และก็นำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินโครงการอื่น ๆ หรือโครงการเดิมให้มีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งในส่วนของตัวข้าพเจ้าเองก็มักให้ข้อเสนอแนะและแสดงความคิดเห็น อีกทั้งให้การสนับสนุนในการแก้ไขปรับปรุงอย่างเต็มที่” (ทักษิณะ จิงจรัสทรัพย์, สัมภาษณ์, 26 กันยายน 2555)

“ทุกครั้งที่ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมโครงการหลังจากเสร็จสิ้นแล้วจะมีแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อนำมาประเมินผล จากการรวบรวมและสรุปผลทำให้ทราบว่าส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับดี หรือ ประสพผลสำเร็จมากกว่า 80% ซึ่งมีเพียงบางส่วนหรือรายละเอียดเล็กน้อยที่ต้องปรับปรุง เช่น เวลาการลงทะเบียนที่มีคนจำนวนมากทำให้ล่าช้า เสียเวลา ส่วนในภาพรวมคิดว่า เทศบาลมีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร สถานที่ รวมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ และการประสานงานต่าง ๆ” (จิรายุส คงวัน, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2555)

“ทุกครั้งที่เข้าร่วมโครงการ เทศบาลจะมีแบบสอบถามความคิดเห็นและประเมินผลขอโครงการว่าเป็นอย่างไร ซึ่งข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและประเมินผลทุกครั้ง ในการที่เป็นคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชน ทำให้ข้าพเจ้ามีความใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ของกองสวัสดิการ ซึ่งมีการประชุมสภาเด็ก และเยาวชน ประจำทุก 2 เดือน ทำให้ทราบและมีส่วนร่วมเสนอและรับรู้ในแนวทางการดำเนินกิจกรรม” (กรวรรณ กังวลกิจ, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2555)

“มีการกรอกแบบสอบถาม การเข้าติดตามผลการทำประโยชน์ มีการรายงานเกี่ยวกับผลของการปฏิบัติกิจกรรม” (อะนะติ สุขสำราญ, สัมภาษณ์, 26 กันยายน 2555)

“ได้มีการประเมินผลงานหลังจากการทำกิจกรรม ซึ่งจะมีแบบฟอร์มการประเมินผลสำหรับโครงการว่ามากหรือน้อยเพียงใด” (ณัฐพร มุ่งดำเนินกิจ, สัมภาษณ์, 19 สิงหาคม 2555)

“เทศบาลได้จัดทำแบบประเมินผลหรือแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น เพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อสรุปมาทำเป็นเชิงคุณภาพเพื่อปรับและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งตัวผมเมื่อมาร่วมก็ได้เสนอความคิดเห็นเช่นกัน” (ยศกร เพื่อกประดิษฐ์, สัมภาษณ์, 29 กันยายน 2555)

“ในส่วนด้านการติดตามและประเมินผล ข้าพเจ้าได้ร่วมติดตามความคืบหน้าของโครงการ หรือแม้แต่การจัดกิจกรรม จับกลุ่มสภาเด็กและเยาวชน ทั้งยังได้ไปประเมินผลของโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว” (ณัฐสิมา ศิริโรจน์, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2555)

“จัดทำแบบประเมินผลโครงการ เพื่อประเมินผลการดำเนินโครงการว่ามีผลดี ผลเสียอย่างไร เพื่อที่จะได้นำมาปรับปรุงการจัดโครงการครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด สำนวความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ” (บุษรินทร์ อิศระพล, สัมภาษณ์, 28 กันยายน 2555)

2. ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึง

จากการศึกษาวิจัย พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้มีข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึง ว่าในการจัดกิจกรรม/ โครงการควรส่งเสริมด้านวิชาการให้มากเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และมีความต่อเนื่อง รวมทั้งระยะเวลาที่จัดให้มีความเหมาะสมกับช่วงเวลา หากเป็นกิจกรรมเพื่อสานสัมพันธ์ควรจัดนอกสถานที่และร่วมกันทุกโรงเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างโรงเรียน การอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่น และการสร้างเครือข่าย อีกทั้งโครงการ/ กิจกรรมควรมีความหลากหลาย และงบประมาณในการดำเนินการควรเพิ่มมากขึ้น

“เวลาในการดำเนินกิจกรรมบางครั้งมีระยะเวลาสั้นเกินไป และบางครั้งกิจกรรมเมื่อมีการดำเนินกิจกรรมแล้วมักไม่ค่อยมีการต่อยอด” (ทักษิณะ จิงจรัสทรัพย์, สัมภาษณ์, 26 กันยายน 2555)

“ในการจัดกิจกรรม/ โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ควรมีความต่อเนื่อง รวมทั้งระยะเวลาในการจัด โครงการที่เหมาะสม หากเป็นกิจกรรมที่ต้องการให้เกิดความสัมพันธ์ ความสามัคคี ในหมู่คณะ ควรออกนอกสถานที่เป็นเวลา 3-5 วัน และร่วมกันหลาย ๆ โรงเรียน และเป็นการขยายเครือข่ายสภาเด็กและเยาวชนให้เพิ่มจำนวนมากขึ้น และควรมีกิจกรรม/ โครงการที่มีการต่อยอด รวมทั้งงบประมาณควรจัดสรรให้เพิ่มมากขึ้น” (จิรายุส คงวัน, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2555)

“ควรมีการสนับสนุนงบประมาณเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนให้มากขึ้นควรมีการนำสภาเด็กและเยาวชน พร้อมเครือข่ายไปทัศนศึกษาดูงานต่างจังหวัด จัดโครงการ/ กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ เช่น ดิวก่อนสอบเอ็นทราน์ สอนในวันหยุดราชการ เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความรู้มากขึ้น และเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง รวมทั้งใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ควรส่งเสริมให้เด็กในทุกโรงเรียนร่วมกันทำกิจกรรม/ โครงการที่เกี่ยวข้องกับสภาเด็ก เพื่อสร้างความสามัคคี” (กรวรรณ กังวลกิจ, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2555)

“ควรจัดกิจกรรมเพิ่มขึ้น จัดให้มีการทำบุญเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีจิตใจในการทำ ความดี มีใจกุศล” (อะนะดี สุขสำราญ, สัมภาษณ์, 26 กันยายน 2555)

“อยากให้มีการทำความสนิทสนมกันระหว่างโรงเรียนใดกับโรงเรียนหนึ่ง และจัดโครงการต่อเนื่องกัน และจัดกิจกรรมในช่วงปิดเทอม อยากให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำโครงการต่าง ๆ และอยากให้คณะผู้บริหารให้ความสำคัญ ทางด้านการส่งเสริมการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานทางเทศบาลและโรงเรียน” (ณัฐพร มุ่งดำเนินกิจ, สัมภาษณ์, 19 สิงหาคม 2555)

“ทำอะไรให้เด็ก เยาวชน ทำงานเป็น แต่ไม่เป็นปัญหาของผู้ใหญ่ ให้กล้าคิดและสามารถที่จะทำในสิ่งที่ถูก เมื่อเห็นสิ่งที่ผิด” (ยศกร เพ็ญประดิษฐ์, สัมภาษณ์, 29 กันยายน 2555)

“อยากให้มีการส่งเสริมด้านวิชาการ มีวิทยากรมาติวสอบ และให้ความรู้ด้านการศึกษา” (ณัฐสิมา ศิริโรจน์, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2555)

“1. ควรจัดให้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มีความหลากหลาย 2. เทศบาลควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม/ โครงการ ให้เพียงพอและเหมาะสม 3. เน้นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมด้านการศึกษา 4. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฐานของสภาเด็ก ๆ ใน อปท.อื่น เพื่อที่จะได้นำความรู้ประสบการณ์ที่ได้รับมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ (บุษรินทร์ อิศระพล, สัมภาษณ์, 28 กันยายน 2555)

3. การสังเกตจากการมีส่วนร่วมกิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชนของผู้วิจัย

การมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านบึงในภาพรวมจากการสังเกตของผู้วิจัย ได้แยกตามประเด็นดังนี้

การมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรม

ประเด็นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจเลือกกิจกรรม/ โครงการเพื่อบรรจุในแผนพัฒนาเทศบาลระยะ 3 ปี ของเทศบาลเมืองบ้านบึง ผู้วิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจเลือกกิจกรรม/ โครงการ ของเทศบาลเมืองบ้านบึง ตั้งแต่ขั้นเริ่มต้นจากการวางแผนเพื่อหากิจกรรม/ โครงการ แต่ต้องมีการชี้แจงทำความเข้าใจในการวางแผนและตัดสินใจเลือกกิจกรรม/ โครงการ ว่าควรเป็นกิจกรรมหรือโครงการประเภทใด เนื่องจาก จะต้องดำเนินการได้จริง รวมทั้งงบประมาณที่มีจำนวนจำกัด หากนำกิจกรรม/ โครงการ ไปบรรจุในแผนพัฒนาเทศบาล เพียงอย่างเดียวแต่ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณมาดำเนินได้ ก็จะเป็นเพียงแผนพัฒนาเทศบาลเท่านั้น ดังนั้น สภาเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่จะเลือกกิจกรรม/ โครงการ ที่มีประโยชน์สำหรับเด็กและเยาวชนทุกคน เช่น ด้านวิชาการ ก็จะมีการพิจารณาก่อนเป็นอันดับแรก เนื่องจากสภาเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา หากเป็นกิจกรรมสานสัมพันธ์ โครงการด้านดนตรี กีฬา การส่งเสริมอาชีพ ก็จะมีการพิจารณาอันดับถัดไป

ประเด็นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม/ โครงการ ผู้วิจัยพบว่า คณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนเองจะไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการ ทุกครั้ง อาจมีสาเหตุจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กและเยาวชนในระดับชั้นอื่น ๆ หรือโรงเรียนอื่น และกิจกรรมที่เยาวชนมาร่วมจะไม่ครบตามจำนวนกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากสภาเด็กและเยาวชนและเครือข่ายติดภารกิจในการศึกษาเล่าเรียน หรือผู้ปกครองไม่อนุญาต ไม่สนับสนุนในการทำกิจกรรมนอกเหนือจากที่โรงเรียนดำเนินการ หรือ

ผู้ปกครองไม่ให้ความสนใจเนื่องจากเกรงว่าเสียเวลาเรียน หรือไม่มั่นใจในวิทยากรที่มาบรรยายด้าน วิชาการว่ามีความรู้มากพอที่จะให้นักเรียนไปสอบแข่งขันกับคนอื่นได้จริงหรือไม่ และผู้ปกครอง หลายคนมีฐานะเพียงพอ ที่จะให้เด็กหรือเยาวชนไปเรียนพิเศษตามสถานที่อื่น ๆ ที่ตนเชื่อมั่น หรือ กิจกรรม/ โครงการ ที่เทศบาลจัดทำไม่มีการประชาสัมพันธ์ทั่วถึง เนื่องจากเทศบาลจำกัดจำนวน คนที่เข้าร่วมโครงการ หรือกลุ่ม เป้าหมายเป็นเด็กและเยาวชนทั่วไปไม่ได้จำกัดเฉพาะสภาเด็กและ เยาวชนในระดับตำบลเทศบาลเมืองบ้านบึง ทำให้การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของสภาเด็ก และเยาวชนไม่ได้เข้าร่วมทุกโครงการ และคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนบางคนสนใจด้าน วิชาการ แต่ไม่ค่อยสนใจกิจกรรมจึงมักไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรม แต่ให้ความสนใจในการเข้าร่วม ประชุม

ประเด็นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากกิจกรรม/ โครงการ ของเทศบาล เมืองบ้านบึง ผู้วิจัยพบว่า หากสภาเด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการใด ก็จะได้รับ ประโยชน์จากกิจกรรม/ โครงการ นั้น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการได้รับความรู้จากการอบรมโดย วิทยากรผู้มีความรู้ ความสามารถในด้านนั้น ๆ และมีการเรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นของสังคม และครอบครัว การสร้างความสามัคคีของกลุ่ม รวมทั้งมีทักษะในการคิด วิเคราะห์การแก้ไขปัญหา ฟังเสียงข้างมากบนพื้นฐานของความมีเหตุผล สามารถนำความรู้และประสบการณ์ในการดำเนิน กิจกรรม มาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน

ประเด็นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล หากใครเข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการ ของเทศบาลเมืองบ้านบึง ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ จะกรอกแบบสอบถามความพึงพอใจที่ เทศบาลได้จัดทำขึ้น รวมทั้งข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาสรุปและเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานต่อไป

ปัญหาและอุปสรรคจากการสังเกตการมีส่วนร่วมในกระบวนการของสภาเด็กและ เยาวชน

จากการเรียกประชุมสภาเด็กและเยาวชนทุกครั้งจะพบว่า ส่วนใหญ่จะติดภารกิจด้าน การศึกษาเล่าเรียนในวัน เวลาราชการ หากเป็นวันหยุดราชการจะพบว่าส่วนใหญ่จะไปเรียนเสริม พิเศษ หรือช่วยผู้ปกครองในการทำงาน รวมทั้ง การเดินทางที่ผู้ปกครองบางคนจะต้องมารับส่ง จึงไม่สะดวกในการเดินทางไป-กลับ และสภาเด็กและเยาวชนบางคนยังไม่ให้ความร่วมมืออย่าง เต็มที่